

K novému předpisu pro polní službu štábu

Generálmajor Jan Voštera

V současné době připravujeme vydání nového předpisu pro polní službu štábů všech stupňů.

Tento předpis budeme studovat ve vzájemné jednotě s nově vydávaným předpisem pro operační přípravu velitelů a štábů stupně fronty a armáda. Velká většina ustanovení o práci velitelů a štábů je v obou předpisech shodně vysvětlována a v jednom nebo druhém podrobněji rozváděna. Přitom předpis pro polní službu štábů je v řadě ukazatelů odlišný od dřívějšího předpisu. Sam důvod již říká, že předpis obsahuje všeobecně platné pokyny jak co do obsahu, tak i organizace práce štábů svazů, svazků pozemních vojsk, vojsk PVOS a letectva. Je v něm rovněž zakotven jednotný způsob zpracování a úpravy bojových dokumentů, který je závazný pro všechny štáby. Nejdůležitější je to, že zdůrazňuje požadavek tvůrčího přístupu při aplikaci ustanovení tohoto předpisu v praxi s přísným dodržováním konkrétních podmínek situace v podmínkách operace nebo boje za použití jaderných zbraní.

Předpis nevysvětluje povinnosti štábů v různých druzích bojové činnosti, např. práce štábů při útočném boji, v obraně, při vyjiti z boje, při vystřídání vojsk, při

boji v horách atd. Ani nevysvětluje povinnosti a zvláštnosti práce štábů druhů vojsk, jako je např. práce štábu výsadkového vojska, dělostřelectva a raketového vojska apod.

Veškerá činnost štábu je tedy zahrnuta ve všeobecně platných ukazatelích do jednoho předpisu, takže dřívější příloha k předpisu je vlastně zahrnuta v jednom dokumentu.

Pro názornost — dříve obsahoval předpis i s přílohou 624 stran a nyní nebude obsahovat ani celých 200 stran, což již samo o sobě dokazuje, že v novém předpisu jsou uvedeny jen základní povinnosti, ovšem závazné pro všechny štáby. Na druhé straně však obsah statí, které jsou novými proti dřívějšímu předpisu, jsou rozpracovány velmi podrobně a konkrétně. Po nastudování potřebují jenom správnou aplikaci v tom kterém štábu při správném ocenění situace, ve které se nová poučka bude řešit.

Předpis chce podrobně a hluboce prostudovat, vhodně jej aplikovat na podmínky každého stupně štábu, rozpracovat do povinností jednotlivých příslušníků štábů a v jednotlivých formách naší štábní přípravy jej stroze dodržovat; některé myšlenky pak tvůrčím způsobem rozvíjet.

★ ★ ★

V **prvé hlavě** je vyjádřena v první řadě úloha a povinnost velitele. Na rozdíl od dřívějšího předpisu je tato povinnost formulována nejen vůči vojskům, ale i ke štábu. Velitel se má důkladně zabývat přípravou štábu a tuto zásadně ovlivňovat. V polních podmínkách pak má povinnost včas postavit štábu úkoly a vyžadovat jejich iniciativní a tvůrčí plnění.

Zajímavý je závěr o vztahu velitele k náčelníku štábu. Velitel v průběhu přípravy operace (boje) i jejího vedení vyslýchá návrhy náčelníka štábu a naopak ho seznamuje se všemi svými úvahami, rozhodnutími a informuje ho o všech vy-

daných nařízeních a rozkazech. Zdánlivě stará a ne tedy nová povinnost, ovšem dáme-li ji do vztahu s článkem 13 tohoto předpisu, pak vyjde najevo, že je to náčelník štábu, který jediný vyslýchá návrhy náčelníků druhů vojsk a služeb. V předpise je vyjádřena povinnost i všech zástupců velitele včas předkládat náčelníku štábu nutné rozpočty a ostatní údaje v souvislosti s bojovým použitím podřízených jim vojsk včetně údajů pro zabezpečení bojové činnosti vojsk. Je tedy zřejmé, že u náčelníka štábu se soustřeďují od všech funkcionářů štábu potřebné údaje ke zhodnocení situace a podklady k pří-

pravě návrhu rozhodnutí pro další činnost vojsk. Z toho vyplývá, že jediný náčelník štábu podává veliteli návrhy, ovšem komplexně za celý štáb, včetně všech druhů vojsk a služeb.

Jsem dalek toho, abych podceňoval úlohu kohokoli velení toho kterého stupně; každý má své funkční povinnosti, které jediné při vzájemné souhře vytvářejí předpoklady celkového prospěchu — ovšem úloha náčelníka štábu — nebojím se říci — je výjimečně důležitá. Nikdo ho nenahradí a nemůže nahradit — a proto má tak význačné místo v novém předpise. Předpis v určitém smyslu předbílá dnešní skutečnost a vytváří podmínky pro vytvoření jednotného štábu, kde všechny složky budou s největší pravděpodobností podřízeny náčelníku štábu.

Nové jsou rovněž údaje ve druhém článku, pojednávajícím o tom, že štáby druhů vojsk, speciálních vojsk, služeb i tylu pracují pod vedením svých náčelníků a současně plní pokyny vševojskového štábu. To podtrhuje řídicí úlohu nejen náčelníka štábu samotného, ale i těch oddělení a v nich zvláště operačního oddělení, která se stávají řídicí složkou ve smyslu podstatného ovlivnění práce štábů jednotlivých druhů vojsk a služeb.

V úvodní části se dále hovoří o požadavku, aby štáb pracoval pružně, tj. operativně, současně se však konkrétně ukazuje, jak této operativnosti ve způsobech práce štábů dosáhnout, čím je tato operativnost ovlivněna a jaké má požadavky.

Dále je správně podtržen význam souběžného plánování štábů. Nadřízený štáb je povinen neustále pečovat o to, aby více času bylo dáno podřízeným vojskům na přípravu k bojové činnosti. Toho je možno dosáhnout včasným orientováním vojsk o situaci a vydáním jim předběžných nařízení tak, aby co nejméně času ztratila na přípravu a plánování bo-

jové činnosti. Jak všichni víme, je to praxe posledních let, spočívající v souběžném plánování. Tento způsob práce štábů je v předpise zakotven jako povinnost — je „uzákoněn“. Vyplývá z bohatých zkušeností štábů v posledních letech a proto půjde nejen o jeho pochopení, ale jeho bezpodmínečné plnění.

Důkladně si prostudujeme článek 6. Jsou zde uvedeny požadavky na důstojníka štábu. Jejich zhuťný obsah ukazuje na potřebu vysoké úrovně všestranné připravenosti každého důstojníka štábu. Bez uvedených kvalit a z toho vyplývajících přípravy si nelze v podmínkách jaderné války práci důstojníka štábu ani představit.

Dosáhnout tyto vlastnosti můžeme jenom velmi pečlivou prací a přípravou lidí již nyní — v míru. Podle těchto požadavků budeme připravovat jednotlivá zaměstnání i cvičení, abychom tyto vlastnosti na nich procvičovali. Tyto vlastnosti nabudeme jediné samostatným, velmi důkladným, namáhavým osobním studiem a přípravou; na jednotlivých zaměstnáních je můžeme aplikovat, ale nikoliv se jím teprve učít.

V první hlavě nového předpisu je rovněž řešen vzájemný vztah mezi vševojskovým štábem a politickými orgány. Vzájemný vztah je založen na společném rozpracování opatření k zabezpečení bojové pohotovosti vojsk a k vyplnění postavených úkolů vojskům. Důraz je v této souvislosti položen na osobní styk náčelníků, důstojníků štábů a politických orgánů s cílem vzájemně se informovat o otázkách, které vyžadují společných opatření štábu a politických orgánů. Jsou zde stanoveny jednoznačné úkoly a povinnosti štábů ve směru k politickým orgánům a politických orgánů k vševojskovému štábu. Na pohled jasné povinnosti, avšak v praxi dosud nenašly nejvhodnější způsob uplatnění.

★ ★ ★

Druhá hlava pojednává o rozdělení povinností ve štábech. Na prvním místě se v ní hovoří o úloze, povinnostech a právech náčelníka štábu.

Dále se jen potvrzuje, že skutečně náčelník štábu je po veliteli první osobou ve štábu. Rád zdůrazňuje, že on je první zástupce velitele a jediné jemu přísluší právo vydávat jménem velitele nařízení nebo rozkazy vojskům i zástupcům velitele, náčelníkům druhů vojsk, speciálních

vojsk a služeb, přímo podřízených veliteli. Bude na čase dosáhnout takového řešení a jednotnosti názorů i v podmínkách mírové práce, kdy se připravujeme na tu nejběžnější činnost — na činnost za války. A je-li pro činnost za války naprosto jednoznačně stanoveno, kdo je v jakém vztahu k veliteli a náčelníku štábu, nemělo by být o tom pochyb ani v mírovém životě.

V článku 15 se mluví o povinnostech a

právech operačního oddělení. Kromě povinností náčelníka operačního oddělení a jeho oddělení je uvedeno i právo náčelníka operačního oddělení. Ne vždy dosud bylo toto právo uznáváno. S cílem zrychlit práci má náčelník operačního oddělení právo využívat náčelníky druhů vojsk a služeb ke společnému rozpracovávání bojových dokumentů. To vyžaduje ve štábech druhů vojsk a služeb (tam, kde tomu dosud tak není) jednoznačně upravit vztah k operačnímu oddělení na všech stupních. Na druhé straně to vyžaduje vysokou úroveň připravenosti našich operačních oddělení a jejich náčelníků. Odpovídající autoritu si již řada operačních oddělení ve vztahu k ostatním druhům vojsk získala. Zejména, že je sladěným kolektivem s vysokou úrovní připravenosti. Požadavky na druhy vojsk jsou promyšlené, skutečně potřebné, a proto štáby druhů vojsk a služeb je uznávají jako nutné. Vztah operačního oddělení k štábům druhů vojsk a služeb a naopak je třeba řešit jedinečnou dokonalou připraveností a vytvořením vzájemných soudružských vztahů mezi všemi příslušníky štábu.

V určitém smyslu je nově formulována **úloha 6. oddělení**. Je jednoznačně řečeno, že svoje úkoly plní společně s operačním a spojovacím oddělením příslušného štábu. Dosud úkoly utajení řešilo většinou samo 6. oddělení a ne vždy s ostatními spolupracovalo. Proto je velmi správné, že tato povinnost je zde zakotvena. Není myslitelné, aby 6. oddělení organizovalo utajení velení vojskům samo, bez nutné součinnosti hlavně s operačním a též se spojovacím oddělením. Tento nový požadavek vyplývá i z toho, že za utajení odpovídá náčelník štábu a ne samo 6. oddělení.

V článku 20. je nově formulován úkol 9. oddělení k rozpracování návrhu na organizaci boje s radioelektronickými prostředky nepřítele.

Dosud byly úkoly tohoto oddělení formulovány a řešeny většinou pasívně. Bylo požadováno jen rušení prostředků nepřítele.

Nyní se 9. oddělení jednoznačně ukládá připravit návrhy na použití sil a prostředků druhů vojsk, speciálních vojsk a letectva pro průzkum, umlčení a zničení radioelektronických prostředků nepřítele — tedy plnit úkoly vysoce aktivním způsobem. Je žádoucí, aby štáby a zvláště příslušníci těchto oddělení zrevidovali metodu své práce a jednoznačně ji podřídili novým požadavkům.

9. oddělení společně s operačním oddělením zpracovává plán umlčení radioelektronických prostředků nepřítele rádiovým rušením a konečně se podílí na rozpracování opatření k dezinformaci radioelektronických prostředků nepřítele a na rádiovém maskování. Na této práci se podílí i oddělení průzkumu, které dává pro uvedené plány podklady spolu se spojovacím oddělením, štáby všech druhů vojsk, speciálních vojsk a služeb.

V článku 21 se hovoří a naplňuje činnosti topografické služby. Zde je zakotven nový úkol. Topografická služba rozpracovává plán geodetického zabezpečení bojové činnosti vojsk, zúčastňuje se a provádí průzkum topografického vyměření všech postav raketového a radiotechnického vojska.

My jsme si jistě všichni vědomi velké vážnosti účinků raketových jaderných prostředků pro úspěšné vedení soudobého boje a operace. Tyto prostředky nemohou plnit svoji úlohu, nejsou-li zabezpečeny činností topografické služby. Geodetické prvky, získané topografickou službou, jsou pro správné a účinné použití jaderných prostředků rozhodující, a proto význam topografické služby podstatně vzrůstá a mění se z prostého zabezpečování mapami na velmi důležitou funkci pro zabezpečení činnosti raketových vojsk.

Článek 22 zahrnuje novou náplň činnosti — hydrometeorologickou službu, které je zejména z hlediska použití jaderných zbraní a zabezpečení činnosti letectva věnována velká pozornost. I tato služba je v našich štábech dosud mnohdy podceňována. Je dobré si uvědomit, jaký vliv má výsledek práce těchto soudruhů na správnost a účinnost použití raketového vojska i soudobého letectva. Ani jeden, ani druhý prostředek nemůže bez údajů hydrometeorologické služby doslovně existovat.

Hydrometeorologická služba se kromě toho podílí i na meteorologických údajích, které jsou nutné pro komplexní ocenění radiační, chemické a biologické situace ve štábech. Význam služby proto daleko vzrostl. Nestačí, budou-li se zabývat novinkami v tomto směru jen příslušníci uvedené služby. Rozhodně musí odpovídat pozornost této problematice věnovat i ostatní, hlavně vševojskovi funkcionáři, pro které často problematika hydrometeorologické služby spočívá v dotazech, jaké bude v určitý den počasí.

Třetí hlava pojednává o **velitelských stanovištích a o organizaci práce na nich.**

Z hlediska struktury míst velení není v novém předpise žádných změn. V pozemních vojskách zůstává rozdělení na velitelské stanoviště, předsunuté velitelské stanoviště a týlové velitelské stanoviště. Kromě toho může být organizováno i záložní velitelské stanoviště a pomocné velitelské stanoviště. Je zde jednoznačně zdůrazněna skutečnost, že to velitelské stanoviště, z kterého velitel velí, je nutno považovat za hlavní. Toto je třeba ovšem správně si vysvětlit. Je samozřejmé, že je myšleno „velitelské stanoviště“. Velitel totiž se na tomto místě zdržuje nejvíce a nejdéle. Zde má totiž vytvořeny nejen nejlepší podmínky pro velení vojskům, ale i pro spojení k sousedům a k nadřízenému. I vyjde-li velitel na předsunuté velitelské stanoviště, je tomu tak vždy jen na dočasnou dobu pro řešení určité (sice vážné, ale krátké) epizody vedení operace nebo boje. Za tohoto předpokladu zůstává dále hlavním místem velení „velitelské stanoviště“, poněvadž na žádném jiném místě nejsou vytvořeny podmínky z hlediska technického zabezpečení spojovacími prostředky než právě na něm. A tento fakt vidím jako hlavní, který určuje význam místa velení. Chce-li totiž velitel kteréhokoli stupně z PVS vydat rozkazy nebo dohovory se se sousedem a konec konců i se štábem nadřízeného, nelze to uskutečnit jinak, než cestou VS. A proto ve všech případech vidím jako hlavní místo velení VS.

Pokud jde o schopnost jednotlivých prvků velitelských stanovišť převzít velení v případě vyřazení VS jsem toho názoru, že především má převzít velení vojskům týlové velitelské stanoviště a sice proto, že má vytvořeny z hlediska technického vybavení (spojovacími prostředky) podobné podmínky, jako má VS. V žádném případě tyto podmínky nemá PVS. Tedy v případě vyřazení VS bude se velení uskutečňovat dočasně z TVS, které bude doplněno zbylou částí funkcionářů ze zničeného VS. Jakmile nadřízený vytvoří podmínky z hlediska dotace lidí i materiálu pro obnovení velení v normálním rozsahu, pak může být organizováno nové VS v prostoru PVS, které se tímto momentem stane novým velitelským stanovištěm a vyčlení znovu PVS. Po převzetí velení TVS se doporučuje, aby někteří funkcionáři z PVS přešli na TVS a tak mu usnadnili dočasné převzetí velení.

Velmi vážný je požadavek utajení míst velení. Říká se přímo, že místa rozmístění VS smějí být známa jenom těm funkcionářům, kteří to bezpodmínečně potřebují pro plnění služebních povinností. Prozatím tomu tak není. Obvykle skoro každý příslušník VS ví přesně o příštích místech rozvinutí velení. A to rozhodně dobré není, poněvadž tato místa bude nepřítel neustále vyhledávat, aby je při nejbližší příležitosti zničil. Je si jistě vědom toho, že likvidací míst velení podstatně ochromuje bojovou činnost protivníka. Proto budeme při našich zaměstnáních daleko více dbát na utajení míst velení a to jak těch, ze kterých se už velí, tak plánovaných. V žádném případě nedopustíme, aby se tak vážné údaje staly majetkem nejen celého štábu, ale dokonce i pomocných jednotek, které štáb zabezpečují.

Předpis zdůrazňuje povinnost každého místa velení včas vyhledávat a podle možnosti předem připravit záložní prostor rozmístění. To sice není naprostá novina, ale takřka nikdy se dosud na plnění tohoto ustanovení nepamatovalo a tím méně se vytvářely podmínky ke konkrétní přípravě takového prostoru. Proto při zaměstnáních v polních podmínkách budeme tomuto požadavku věnovat více pozornosti.

Článek 34 uvádí, že VS se může — v souvislosti se situací a charakterem bojové činnosti — přemísťovat do nového prostoru **najednou**. Tak tomu zatím v naší praxi nebylo. Než přistoupíme k realizaci takového způsobu přemísťování, bude jej nutno nejprve teoreticky a zejména metodicky v našich podmínkách rozpracovat. Zřejmá výhoda bude v tom, že celý štáb pracuje stále ve stejných podmínkách, nedělá si, a proto se tedy nesnižuje jeho bojeschopnost. Důležité ovšem bude, jak zabezpečit velení vojskům v době, kdy se celé VS přemísťuje do nového prostoru. Na stupních svaz a vyšší svaz totiž trvá přemísťování řadu hodin, někdy i celou noc a po tuto dobu nelze velení vojskům pustit z ruky. Zřejmě to bude vyžadovat přesunout hlavní funkcionáře do prostoru nového VS letěcky a včas vytvořit podmínky k tomu, aby tato skupina spolu s nejnужnějšími důstojníky štábu byla s to zahájení přemístění celého VS vzít velení na sebe.

Předpis určuje, kdo má právo a povinnost řešit přemístění jednotlivých prvků velení. Článek 34 uvádí, že způsob přemístění TVS určuje zástupce velitele pro

týl a článek 35, že přemístění VS organizuje náčelník štábu. Ověsem ve smyslu tohoto ustanovení i přemístění týlového velitelského stanoviště se bude dít jenom se zásadním souhlasem náčelníka štábu a o jeho přemístění nebude rozhodovat sám zástupce velitele pro týl. Chápeme to jednoznačně tak, že po zásadním souhlasu náčelníka štábu způsob přemístění TVS určuje zástupce velitele pro týl.

Pokud jde o metody štábu, předpis zdůrazňuje, že štáb rozpracovává jen ty dokumenty, které jsou pro velení vojskům naprosto nezbytné. A aby se doba rozpracování a předání bojových dokumentů vojskům maximálně zkrátila, požaduje, aby se v širokém měřítku používaly **typové formy dokumentů**. Tyto typové vzory dokumentů musí podstatně zjednodušit zpracování i doručení dokumentů vykonavatelům. Ani v tomto směru nemáme ještě u nás vše řešeno; i když snaha zjednodušit dokumentaci se projevuje na všech stupních velení a též v akademických. Bude též vhodné využít zkušeností ze spřátelených armád, kde mají již

řadu vzorů typových dokumentů vyřešenu.

V posledních letech byla v našich štábech poněkud podceňována otázka služby na velitelských stanovištích. Článek 55 stanoví, jaká služba na tom kterém místě velení má být organizována. Vlastností důstojníků, kteří jsou do služeb operačních dozorců zařazováni, zůstávají nezměněny. Je ovšem třeba, aby byli pro plnění funkčních povinností v plném rozsahu vybaveni tak, jak požaduje článek 56 a 57. Podle mého názoru nebude například správné umísťovat tyto funkcionáře někde u vchodu na velitelské stanoviště jak jsme to dříve dělávali. Tito funkcionáři mají být umístěni v prostoru velitele a náčelníka štábu, tj. v zásadě v prostoru operačního oddělení.

Na stupni vyšší svaz a svaz nevede operační dozorcí mapu situace. Ta je vedena na informačním oddělení operační správy, respektive na operačním oddělení. Ovšem u operačního dozorcího na stupni svazek a útvar se vedení mapy situace vyžaduje.

★ ★ ★

Čtvrtá hlava nového předpisu hovoří o obsahu ocenění situace.

Nejde zde o některé podstatné novinky, je zde však obsahově naprosto jasné a metodicky dobře ukázano, co je třeba v jednotlivých prvcích k zhodnocení situace řešit a v důsledku toho jak připravovat informační zprávu. Bude proto nutné, abychom své informační zprávy při všech zaměstnáních takovým způsobem připravovali a velitelům a náčelníkům štábů takto přednášeli. Na druhé straně však měli by velitelé stroze takovéto informační zprávy vyžadovat.

Článek 77 uvádí, jak časově je třeba velitele a náčelníka štábu informovat.

Jasně ukazuje, o kterých událostech na frontě je nutno bezpodmínečně ihned velitele a náčelníka štábu informovat. Při prostudování tohoto článku je zřejmé, že skutečně jde o ty nejdůležitější možné události, které mohou mít zásadní vliv na chod bojové činnosti, popřípadě na reakci ve smyslu změny nebo úpravy rozhodnutí velitele. Ostatní údaje o situaci se uvádějí v informační zprávě, přednášené až ve stanovenou dobu. Ostatní ustanovení této hlavy zůstávají v platnosti v dřívějším obsahovém smyslu, což potvrzuje, že byly v posledních letech zkušenostmi prověřeny a ukázaly se jako správné.

★ ★ ★

Pátá hlava pojednává o plánování a přípravě bojové činnosti. V článku 90 se jednoznačně potvrzuje, že osnovou pro organizaci a plánování bojové činnosti vojsk je rozhodnutí velitele. Štáb je povinen zabezpečit veškerou přípravu údajů a rozpočtů, které by mohl velitel potřebovat pro přijetí rozhodnutí a vydání vojskům nutných předběžných nařízení k přípravě nastávající bojové činnosti.

Je zde uvedena struktura rozhodnutí velitele. Po obsahové stránce plně odpovídá dosud používaným normám a potvrzuje tedy to, co je v našich štábech vžito.

Pokud jde o grafické vyjádření rozhodnutí — a zde to platí vůbec pro všechny dokumenty graficky vyjadřovanou, včetně plánu operace — je postaven jednoznačně požadavek, aby rozhodnutí na mapě bylo vyjádřeno jednoduše, jasné a

bez zbytečných okras a nálepek. Doposud je vžito, že řada údajů se na grafické dokumenty lepí po předchozím napsání na stroji.

Půjde o to, abychom zvažili na všech stupních, jaké doprovodné údaje je třeba na mapě mít a tyto pak přímo na mapu napsat. Lepení nálepek souvisí s vážnou otázkou utajení, která má svůj význam u všech grafických dokumentů, zvláště pak grafického rozhodnutí a plánu operace.

Ostatní požadavky, pokud jde o grafické, anebo písemné vyjádření rozhodnutí a ostatní plánovací dokumenty, zůstávají nadále v platnosti.

Donedávna nebylo na všech stupních plně jasno, jak řešit otázku bojového rozkazu a bojových nařízení, vydaných ústně. Zda dodatečně posílat písemné potvrzení vydaného rozkazu, anebo ne. Článek 102 toto řeší naprosto jednoznačně — rozkazy a nařízení, vydané ústně, se zapisují a na stupni front, armáda a divize se zasílají vykonavatelům v písemné formě. Čili na těchto stupních přijatý ústní rozkaz nebo nařízení musí být vždy písemně potvrzen.

Vážnou statí v této hlavě je obsah kontrolní činnosti. Je zde jasně vyjádřeno, jaké cíle se sledují při kontrole plnění úkolů vojsky. Vševojskovou kontrolu organizuje operační oddělení a provádí ji v součinnosti s důstojníky z druhých oddělení štábu i politických orgánů.

Ostatní oddělení štábu, náčelníci druhů vojsk, speciálních vojsk i služeb a zástupci velitele kontrolují zabezpečení bojové činnosti vojsk — každý po své odbornosti. Odpovědnost za včasnost kontroly je uložena náčelníku štábu.

V článku 117 je jasně stanoveno, co štáb kontroluje. Podle tohoto ustanovení se štáb může připravit k činnosti u vojsk, jsou mu jasně postaveny požadavky, které má uplatňovat ve vojskách, na co položit důraz a jak tedy konkrétně prověřit plnění rozkazů u vykonavatelů. Obsah uvedeného článku bychom měli metodicky rozpracovat na jednotlivých stupních štábů tak, aby již v míru se tato ustanovení při kontrole plnila a byla tak přípravou na kontrolní činnost v průběhu mimořádných opatření a války.

Zajímavý je obsah 118. článku, kde jsou uvedeny způsoby kontroly. My obvykle vidíme pod pojmem „kontrola činnosti vojsk“ výjezd jednotlivce, nebo skupiny důstojníků k podřízenému štábu ne-

bo k vojskům. V novém předpise se na první místo jako forma kontroly klade výjezd velitele a druhých funkcionářů k vojskům. Jinou formou kontroly jsou rozhovory pomocí technických prostředků spojení. Dalším způsobem kontroly je studium předložených bojových dokumentů, dále pozorování činnosti vojsk ze země i ze vzduchu, vzdušné fotografování a konečně odposlouchávání rozhovorů i předávání zpráv podřízeným štábům. Tedy velmi pestrá paleta způsobů kontrol. Mnohé z nich v našich štábech nejsou vůbec vžity, anebo jen velmi nedokonale.

Bude nutné, abychom se těmito způsoby kontroly zabývali, uplatňovali je v denní praxi již v míru, a získali tak návyky pro podobný způsob kontroly i za války. Samozřejmě zvažíme, který z uvedených způsobů kontroly a kdy, v jaké situaci a na jakém stupni použijeme.

V dalších článcích jsou podrobně rozzebrány jednotlivé způsoby kontrol. Jsou to velmi cenné pokyny v metodické přípravě a rozpracování jednotlivých způsobů kontroly, které jsou přínosem pro jednotnost pojetí kontrol v našich štábech.

Samostatná síť uvádí zabezpečení bojové činnosti vojsk. Obsahem zabezpečení bojové činnosti vojsk jsou tyto prvky: průzkum, ochrana proti zbraním hromadného ničení, zajištění, ženijní zabezpečení, maskování, boj s radioelektronickými prostředky nepřítele, hydrometeorologické, topogeodetické a týlové zabezpečení.

Jednotlivé druhy zabezpečení bojové činnosti jsou v novém předpise detailně a jasně rozpracovány.

V ochraně proti zbraním hromadného ničení je rozvedena povinnost štábu předvídat radioační a chemickou situaci, vést nepřetržitý radioační, chemický a bakteriologický průzkum, uvědomovat vojska o zamoření vzduchu a terénu; dále nový úkol — evidence radioaktivního ozáření osob a kontrola ženijních prací vojsk, jejich zabezpečení prostředky ochrany, speciální čistý a prostředky radioačního průzkumu.

V článku 158 je stanoveno, že organizace boje s radioelektronickými prostředky nepřítele musí být odražena v plánu operace i v plánech bojového použití druhů vojsk nebo speciálních vojsk. Kromě toho ovšem štáb svazu rozpracovává samostatný plán umlčení radioelektronických prostředků nepřítele

rádiovým rušením. V předpise je vyjádřeno, co tento plán konkrétně obsahuje. Poněvadž jsme se těmito prostředky málo v minulosti zabývali, měli bychom co nejdříve zvládnout splánování boje s radioelektronickými prostředky a z toho pak vyplývajícího i způsobu bojové činnosti proti těmto prostředkům. Je to „nejmladší“ druh zabezpečení bojové činnosti a proto vyžaduje naši mimořádnou pozornost.

V opatřeních hydrometeorologického zabezpečení je položen důraz na předpověď počasí s ohledem na vyhodnocení radiační a chemické situace a na použití vlastních raketových prostředků.

Topogeodetické zabezpečení se týká

zejména zabezpečení podkladů pro bojovou činnost raketových vojsk.

O jeho významu jsem se již zmínil.

Pro týlové zabezpečení se zpracovává směrnice a plán týlového zabezpečení.

V případě potřeby se rozpracovávají samostatné plány týlového zabezpečení, např. raketových vojsk, tankové armády, vzdušného výsadku apod.

V našich štábech se budeme muset i těmito otázkami zabývat, tj. neřešit jen všeobecně platné týlové zabezpečení, ale skutečně se věnovat zvláštnostem zabezpečení uvedených vojsk.

V ostatních druzích zabezpečení bojové činnosti není podstatného rozdílu proti dřívějšímu, proto je neuvádím.

Určitý rozdíl proti dosavadnímu předpisu pro polní službu štábů je v tom, že jasně uvádí, co se z dokumentace zpracovává.

Naši pozornosti si zaslouží i přílohy předpisu, poněvadž vysvětlují způsob vyhotovování bojových dokumentů — což je důležité z hlediska jednotnosti v našich štábech. Jsou zde i zkratky a smluvené značky, které jsou proti dřívějšímu pojetí značně zjednodušeny.

Celou přílohou část je nutné si v nejbližší době osvojit a již při nejbližších praktických zaměstnáních ji plně uplatňovat ve štábech všech stupňů.

I to přispěje k jednotě „štábního jazyku“ — zrychlí štábní práci a zkrátí čas předání rozkazů vojskům.

Nový předpis pro polní službu štábů dává tedy stručnou, přitom však jasnou a konkrétní linii pro studium, přípravu a práci našich štábů všech stupňů.

Jeho co nejrychlejší osvojení a praktické uplatnění se musí stát záležitostí všech nás velitelů, náčelníků a štábních pracovníků. Tím přispějeme k zjednodušení a hlavně zkrácení doby pro přípravu, přijetí a předání rozhodnutí všem vykonavatelům.

Tak poskytneme co nejvíce času vojskům pro organizaci boje v složitých podmínkách.